

Економічна сутність екологічного ризику зумовлена певною обмеженістю рівня знань суспільства про екологічну рівновагу, асиміляційний потенціал природи та наслідки дестабілізації (трансформації) системи «природа – суспільство – економіка». Тому еколого-економічний ризик необхідно враховувати при прийнятті господарських рішень в системі організації чистого виробництва з урахуванням застосування механізму екологічного оподаткування і, таким чином, брати до уваги можливість настання негативних незворотних наслідків для природи і суспільства. Ця методологічна позиція обумовлює необхідність модернізації сучасної національної системи екологічного оподаткування.

ПОРІВНЯЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОДАТКІВ УКРАЇНИ ТА ШВЕЙЦАРІЇ

*Перетяцько Т.М., студент,
Пилипенко К.А., д.е.н, доцент
Полтавська державна аграрна академія*

Державі для виконання своїх завдань і функцій потрібні певні видатки, які передбачаються Державним та місцевими бюджетами. Джерелом надходження коштів на ці видатки є, зокрема, державні та місцеві податки та збори, тобто встановлені державою або місцевого самоврядування обов'язкові платежі, які справляються з юридичних та фізичних осіб.

Податки є важливим елементом ринкової економіки, альтернативи якому до цього часу не знайдено. Спроба замінити податки прямим централізованим розподілом і перерозподілом доходів за планової економіки, як відомо, закінчилося невдачею.

Податкові відносини, як найбільш складний вид економічних відносин, крім основної функції – наповнення державного бюджету, виконують важливі регулюючу і стимулюючу функції як на макроекономічному, так і мікроекономічному рівнях. Внаслідок їх специфіки на податки лягає велике соціальне навантаження. При правильному застосуванні вони знижують соціальну напругу і, навпаки, при невиражених діях можуть спричиняти соціальні конфлікти.

Основним джерелом наповнення державного та місцевого бюджетів є податки, що сплачуються громадянами у розмірі встановлених ставок та у строки визначені законодавством. Розглянемо у чому полягає різниця між аналогічними податками в Україні та Швейцарії.

Загальна інформація щодо податків в Україні (табл. 1):

1) Податок на прибуток. Являє собою прямий податок, що стягується з прибутку організації. Об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування фінансового результату до оподаткування, визначеного у фінансовій звітності.

2) Податок на доходи фізичних осіб. Загальнодержавний податок, що стягується з доходів фізичних осіб (громадян – резидентів) і нерезидентів, які отримують доходи з джерел їх походження в Україні (та за її межами для резидентів).

3) Податок на додану вартість. Являє собою непрямий податок, який входить в ціну товарів (робіт, послуг) та сплачується покупцем, але його облік та перерахування до державного бюджету здійснює продавець.

4) Податок на нерухоме майно. Платниками даного податку є усі без виключення фізичні і юридичні особи, власники, включаючи нерезидентів.

5) Податок на страхові виплати. Сплата даного податку скасовано з 2019 року.

Загальна інформація щодо податків (табл. 1) в Швейцарії:

1) Податок на прибуток. Даним податком обкладаються юридичні особи, які є резидентами Швейцарії, тобто, швейцарські корпорації, компанії з обмеженою відповідальністю. В більшості випадків податкові правила на кантональному та федеральному рівнях ідентичні.

2) Податок на доходи фізичних осіб. Сплачують всі фізичні особи (резиденти) з загального доходу за винятком прибутку з іноземного бізнесу, іноземних філій і іноземного нерухомого майна. Оподаткування проводиться на федеральному і кантональному рівнях. Нерезиденти сплачують податки з доходу від найму на роботу, бізнесу.

3) Податок на додану вартість. Даний податок сплачується при продажу товарів і послуг, а також імпорті товарів і послуг до Швейцарії тільки на федеральному рівні.

Таблиця 1

Перелік основних податків в Україні та Швейцарії

Ставка податку (Україна)	Податки	Ставка податку (Швейцарія)
18 % для будь-якої діяльності, крім випадків зазначених в законодавстві	Податок на прибуток	24,41% для корпорацій 8,5% для федерального бюджету 4,25% для асоціацій, фондів і інших юридичних структур
18% основна ставка	Податок на доходи фізичних осіб	11,5% основна ставка
20% основна ставка 7% для ввезення на митну територію України лікарських засобів 0% у разі постачання товарів для заправки або забезпечення повітряних та морських суден	Податок на додану вартість	7,6% основна ставка 2,4% на послуги з поставки їжі, води 3,6% для готельного бізнесу
ставки податку встановлюються за рішенням сільської, селищної або міської ради в залежності від місця розташування та типів таких об'єктів нерухомого майна	Податок на нерухоме майно	немає на федеральному рівні, але є в деяких кантонах, якими і встановлюється ставка
18% основна ставка (податок скасовано з 2019 р.)	Податок на страхові виплати	10,3% загальної ЗП працівника, що ділиться між роботодавцем і працівником і щорічно вноситься до фонду соціального захисту

4) Податок на нерухоме майно. Аналогічно до України платниками податку є усі без виключення фізичні і юридичні особи, власники, включаючи нерезидентів.

5) Податок на страхові виплати. Суть полягає в тому, що загальним базовим страхуванням охоплені в обов'язковому порядку всі особи, які живуть і працюють в Швейцарії (в тому числі, іноземці, що проживають в країні на законних підставах). Цей рівень страхування покликаний забезпечити людині основні життєві потреби в старості і підтримати сім'ю на випадок втрати годувальника або інвалідності. Страхування здійснюється компенсаційними касами. Діти до 17 років виявляються автоматично застрахованими. Особи, що працюють за наймом, отримують страхові свідоцтва за місцем роботи, а внески в компенсаційні каси відраховуються як із зарплати працівника, так і роботодавцем.

Уряд України та Швейцарська федеральна рада підписали документ, який передбачає уникнення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи і на капітал. Укладення цього протоколу спрямоване на уникнення подвійного оподаткування доходів фізичних і юридичних осіб, які виникають на територіях обох країн. Це досягатиметься як шляхом розподілу права оподаткування окремих видів доходів між Україною та Швейцарією в залежності від місця їх виникнення, так і шляхом врахування у податкових зобов'язаннях платника податку однієї держави сум податків, сплачених на території іншої держави.

Положення проекту документа відповідають вимогам Модельної Конвенції ОЕСР та новітнім стандартам ОЕСР – правилам протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з під оподаткування (Action Plan BEPS).

Отже, розглянувши і порівнявши характеристику податків України та Швейцарії можна зробити висновок, що ставки різняться, адже встановлюються відповідно до особливостей податкового законодавства кожної з країн.

Література.

1. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02 груд. 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

2. Международное налогообложение. Налоговые системы зарубежных стран. URL: <https://gsl.org/ru/taxes/tax-zones/швейцария/>

3. Швейцарія. Оподаткування в Швейцарії. URL: <https://fbs-tax.com/uk/tax-planning/switzerland/taxation-in-switzerland/>.

4. Швейцарія – історія успіху. Три стовпи міцного тилу. URL: <http://blog.taslife.com.ua/switzerland.html>

СУЧАСНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ НЕПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ

*Подаков Є.С., к.е.н., доцент,
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»*

Поглиблення інтеграції національної економіки у світову економіку та торгівлю виявляє зростаючу залежність конкурентоспроможності економіки від рівня ефективності та конкурентоспроможності системи оподаткування в країні. У сучасних умовах цінових та кон'юнктурних коливань на зовнішніх ринках усе помітнішу роль відіграють податки, що безпосередньо стосуються сфери споживання та цінового регулювання. До таких податків належать, зокрема, акцизи, мита та податок на додану вартість (далі – ПДВ).

Вдосконалення системи непрямого оподаткування є однією із актуальних проблем сьогодення, оскільки непрямі податки відіграють дедалі важливішу роль, що створює умови підвищення еластичності їх впливу як на бюджет, так і на процес формування і розподілу ВВП, що є необхідним із погляду забезпечення умов для стабільного економічного зростання. Непрямі податки є стабільним джерелом доходів, зокрема, в Україні, оскільки за їх рахунок формується близько 50% доходів Державного бюджету, що особливо важливо в умовах мобілізації основних факторів виробництва в процесі євроінтеграції. Впродовж останніх років в Україні докладалося чимало зусиль для створення та вдосконалення системи непрямого оподаткування, перетворення непрямих податків на дієві важелі національної економіки. При цьому головною метою є створення в Україні стабільної системи непрямого оподаткування, яка б забезпечила достатній обсяг надходжень до бюджету, ефективне функціонування економіки країни та справедливий підхід до оподаткування всіх категорій платників податків.